Viite: O 32/2023 vp

# Näkökulmia luonnon ja teknisiin hiilinieluihin - rooli nollapäästöisessä taloudessa

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta kommentoida luonnon nielujen ja teknisten nielujen roolia nollapäästöisessä taloudessa.

Suomi on asettanut ilmastolaissa tavoitteekseen saavuttaa hiilineutraalius viimeistään 2035. Suomea velvoittavat EU:ssa sovitut 2030 päästövähennystavoitteet. Lisäksi sekä EU:n että Suomen ilmastopaneeli ovat todenneet välttämättömäksi saavuttaa Euroopassa 2040 mennessä vähintään 90 % päästövähennykset verrattuna vuoden 1990 päästöihin, ja komissio esitti tuoreessa tiedonannossaan vuodelle 2040 nettopäästövähennysten tavoitteeksi 90 %.

Tämä tarkoittaa, että Suomen tulisi 2035 jälkeen olla kokonaisuudessaan hiilinielu, ja hyödyntää enenevästi vähäpäästöisiin ja päästöttömiin tuotteisiin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää sekä luonnon nieluja että teknisiä hiilinieluja ja määrätietoista päästöjen vähentämistä vauhdittamalla yhteiskunnan ja teollisuuden sähköistymistä. Sekä luonnon että teknisten nielujen kasvattaminen edellyttää, että talteen otetulla hiilidioksidilla on arvo ja että talteenotto voidaan luotettavasti laskea.

**Luonnon nielut**

Kannatamme maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman lähtökohtaa toteuttaa maankäyttösektorilla lisätoimia. Suunnitelma on tärkeä osa kansallisen ilmastopolitiikan kokonaisuutta, kattaen ilmastolain edellyttämällä tavalla maankäyttösektorin päästöt ja nielut, ja edistäen siten osaltaan Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista. Suunnitelma käsittelee myös luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja edistämistä.

Maankäyttösektorin tuottamat kotimaiset raaka-aineet korostuvat muuttuneessa tilanteessa osana huoltovarmuuden turvaamista ja hyvinvointiyhteiskunnan säilyttämistä. Kestävästi tuotetuilla biomassoilla on keskeinen rooli vihreän siirtymän toteutuksessa ja päästöjen vähentämisessä. Bio-CHP on tulevinakin vuosina tärkeä erityisesti talviajan sähkön ja lämmön lähde. Samanaikaisesti on kasvava huoli suomalaisen CHP-tuotannon tulevaisuudesta.

Maankäyttösektorin nielua on mahdollista edistää sekä päästöjä vähentävillä toimilla että metsien kasvua vahvistavilla toimilla. Esimerkiksi tuhkien hyötykäyttö lannoitukseen on hyvä esimerkki sektori-integraatiosta ja vaikuttava sekä kustannustehokas keino. Toinen vaikuttava toimi on oikea-aikaisten ja hyvin toteutettujen harvennushakkuiden edistäminen.

Maankäytön nielujen lisäämisen ei pidä tapahtua uusiutuvan energian lisäämisen tai suomalaisten biotalouden kustannuksella. Investoinnit päästöttömään energiantuotantoon Suomessa ja kestävä metsätalous mahdollistavat rakentamisesta ja metsien käytöstä aiheutuvia päästöjä suuremman hiilikädenjäljen kotimaassa, Euroopassa ja globaalisti.

vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden syntymisen edistäminen on kannatettavaa. Kansallisesti tulee kiinnittää huomiota erityisesti luonnonnielujen arvon muodostukseen, ja samaan aikaan vauhdittaa eurooppalaisen teknisten nielujen markkinoiden muodostumista.

**Energiateollisuus ry**
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

**Tekniset nielut**

Teknisten nielujen edistäminen on tärkeää, jotta Suomen 2035 tavoite voidaan saavuttaa ja edelleen edetä kohti hiilinegatiivisuutta. Teknisiä nielua tarvitaan sekä tuomaan negatiivisia päästöjä (biogeenisen hiilidioksidin pysyvä varastointi) että raaka-aineita fossiilisia polttoaineita korvaavien tuotteiden valmistukseen (biogeeninen ja jäteperäinen hiilidioksidi).

Teknisten nielujen laskenta on suoraviivaisempaa ja luotettavampaa kuin luonnon nielujen. Ne ovat pysyviä.

Jotta teknisten nielujen käyttöönotossa päästään eteenpäin, tulee kestävistä lähteistä olevan hiilidioksidin varastoinnille ja raaka-ainekäytölle olla selkeä arvonmuodostus. Arvonmuodostuksen tulee lähteä siitä, että hiilidioksidi talteenotolla on poistettu hiilidioksidia ilmakehästä tai siitä valmistetulla tuotteella vähennetty fossiilisten raaka-aineiden käyttöä. Pidemmällä aikavälillä kestävän hiilidioksidin varastoinnille ja raaka-ainekäytölle tarvitaan vähintään EU-tason markkinoilla tapahtuva arvonmuodostus. Ennen EU-tasoisen regulaation valmistumista tarvitaan kansallisen tason toimia. Hallitusohjelmassa päätetty rahoitus tekniselle hiilensidonnalle on tärkeä.

Pidemmällä aikavälillä hiilidioksidin hinta saattaa nousta niin korkeaksi, että sen poisto ilmakehästä ja raaka-ainekäyttö tulee kannattavaksi täysin markkinaehtoisesti. Tätä ennen tarvitaan toimia, joilla luodaan esim. sekoitevelvoitteen kaltaisia toimia kysynnän edistämiseen sekä mekanismeja, joilla ilmakehästä poistetulle hiilidioksidille muuten muodostetaan riittävä arvo.

Yksi tärkeä osa-alue arvonmuodostuksessa voi olla ns. vapaaehtoiset hiilimarkkinat, joilla yritykset kattavat ilmastositoumuksia. Nykyinen sääntelykehikko on hieman epäselvä, miten vapaaehtoisilta markkinoilta hankittuja päästövähennyskrediittejä voi hyödyntää. Vapaaehtoisten markkinoiden luoman arvon ja suoraan hiilidioksidin talteenotosta maksettavan hyvityksen ei pidä olla toisiaan poissulkevia. Ne käsitellään eri kirjanpidoissa, mutta edesauttavat samaa asiaa, hiilidioksidin määrän vähentämistä ilmakehässä.

Lisätiedot: Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)